

Sygn. akt I CSK 570/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa M. C.  
przeciwko S. S.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 25 marca 2022 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]  
z dnia 28 października 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 października 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) po rozpoznaniu sprawy z powództwa M. C. przeciwko S. S. o zapłatę na skutek apelacji Pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 10 stycznia 2020 r. oddalił apelację.

Od powyższego orzeczenia Sądu odwoławczego skargę kasacyjną wniósł Pozwany, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz uwzględnienie apelacji w całości, ewentualnie o uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania. Skarżący zarzucił orzeczeniu Sądu II instancji naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 405 k.c. w zw. z art. 898 § 2 k.c., art. 899 § 3 k.c., a ponadto naruszenie przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1

k.p.c., art. 328 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 386 § 1 k.p.c. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem w jego ocenie istnieje potrzeba wykładni art. 405 k.c. w zw. z art. 898 § 2 k.c., budzącego poważne wątpliwości, czy w przypadku odwołania darowizny, gdy istnieje możliwość wydania przedmiotu darowizny w naturze, w stanie niezmiennym i niepogorszonym sąd może orzec obowiązek zwrotu równowartości przedmiotu darowizny orzeczonej w pieniądzu. Ponadto w ocenie Skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.).

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankę wskazanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistej zasadności skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 marca 2019 r., sygn. akt I CSK 475/18; 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 506/17; 16 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 529/17; 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt II CSK 728/17; 15 maja 2018 r., sygn. akt II CSK 2/18; 10 maja 2018 r., sygn. akt

I CSK 798/17; 23 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 36/18; 29 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 42/18; 13 czerwca 2018 r., sygn. akt II CSK 71/18; 16 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 534/17; 12 marca 2018 r., sygn. akt III CSK 291/17; 22 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 650/15, niepublikowane).

W przypadku wskazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej na skarżącym spoczywa obowiązek wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem przesłanki oczywistej zasadności w niniejszej sprawie należy uznać za niewystarczające. Nie spełnia ono wymagań wynikających z treści powołanych powyżej przepisów oraz utrwalonych w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego rudymenarnych standardów. W niniejszej sprawie nie wykazano w sposób oczywisty uchybienia przepisom postępowania o charakterze elementarnym, rażącego i widocznego *prima facie*, a tylko takie wypełniają wymaganie uznania za spełnienie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Uzasadnienie samego wniosku w tym zakresie jest lakoniczne i ogranicza się w istocie to sformułowania twierdzeń, nie zawiera natomiast należycie skonstruowanej argumentacji, łącznie z koniecznym w takim przypadku wykazaniem wpływu, jaki ewentualne oczywiste naruszenie prawa przez Sąd odwoławczy miało na rozpoznanie sprawy, a także dla interesu publicznego, którego ochronie służy w szczególności skarga kasacyjna. Należy wreszcie przypomnieć, że niewystarczająca dla uznania zasadności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest argumentacja zawarta w uzasadnieniu zarzutów skargi, bowiem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z tym wnioskiem stanowią odrębną, samodzielną część konstrukcyjną skargi kasacyjnej.

Z kolei powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi

wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. np. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 października 2002 r. sygn. akt II CZ 102/02, z 28 marca 2007 r. sygn. akt II CSK 84/07, 20 stycznia 2022 r., sygn. akt I CSK 790/22).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła. Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2022 r., sygn. akt III USK 326/21, niepublikowane i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo).

W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej.

Skarżący nie wykazał, aby w niniejszej sprawie zachodziła potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości. Powołując kilka różnych – choć niekoniecznie zróżnicowanych – stanowisk podał jedynie jedno prezentowane w jego ocenie w piśmiennictwie (dawniejszym) jako odmienne i odosobnione. Nie zawarł jednak w treści uzasadnienia pogłębionej analizy jurystycznej uwzględniającej wskazane powyżej wymagania. Nie zaoferował bowiem

argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych ani własnej propozycji interpretacyjnej, ograniczając się do ogólnej polemiki ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego zawartym w uzasadnieniu orzeczenia i to wyłącznie w okolicznościach niniejszej sprawy.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

Z uwagi na treść art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904) Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia stosowania przepisów ustawy oraz mając na względzie niepodważalność powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP, odstąpił od oceny prawidłowości powołania sędziów w składzie Sądu *ad quem*, a w konsekwencji ważności postępowania czy skuteczności orzeczenia z powyższych względów, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., sygn. K 3/21. Powyższe nie pozwalają bowiem na ocenę kryteriów odnoszących się do okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa, a w konsekwencji kwestionowanie skuteczności powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezszkolenia inwestytury, czego nie mogą w szczególności uzasadniać kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982. Niezależnie od powyższego jednak, również w świetle wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ewentualne wady procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przed Krajową Radą Sądownictwa, nawet w razie uznania naruszenia Konstytucji RP w tym zakresie (poprzez stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę procedury zakończonej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego), nie pozwalają na podważenie niezależności sądu rozpoznającego sprawę, zaś samo powołanie przez Prezydenta RP na urząd sędziego jest niepodważalne (wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., ECLI:EU:C:2022:201).

